

Doma in po svetu

— PREGLED NAJVAŽNEJŠIH DOGODKOV —

Sinoči ameriški letalski napad na Libijo — Reagan branil akcijo in jo pripravljen tudi ponoviti — Bombnik F-111 pogrešajo

WASHINGTON, D.C. — Sinoči so ameriška bojna letala bombardirala 5 vojaških objektov v Libiji. V napadu, ki ga je odredil predsednik Reagan, je sodelovalo 33 letal. Obrambni tajnik Caspar Weinberger je dejal v intervjuju sinoči, da je bil napad uspešen, priznal pa je, da pogrešajo bombnik F-111 in dva člana posadke. Libijci trdijo, da so sestrelili več letal, ubili pa dva letalca. Po vesteh, ki prihajajo danes zjutraj iz Londona, naj bi se na letalsko oporišče vrnilo le 16 od 18 F-111 bombnikov. Ob zaključku reaktivacije poročajo, da je eden od teh bombnikov prisilno pristal v Španiji.

Predsednik Reagan je obvestil ameriško javnost o napadu v televiziranem govoru. Rekel je, da je ukrepal potem, ko je dobil v roke zanesljive podatke o neposredni libijski odgovornosti za bombni napad v diskoteki v Zahodnem Berlinu pretekli teden. Držal je prej izrečeno besedo, da bo odredil maščevalni napad na Libijo, ako bo kdaj dobil take zanesljive podatke. Dejal je tudi, da je pripravljen napad ponoviti, ako bo libijski samodržec Moammar Kadafi še v bodoče podpiral terorizem zoper ameriške državljane in objekte.

Z novinarji sta sinoči govorila tudi Weinberger in državni tajnik George Shultz. Seveda sta oba branila akcijo, Weinberger pa je priznal, da Francija in Španija nista dovolili, da bi F-111 bombniki preleteli njih ozemlje. Angleška premierka Margaret Thatcher je privolila, da bi F-111 letala uporabila ameriška oporišča v Angliji.

V Tripoliju, libijskem glavnem mestu, je več ameriških novinarjev. Nekateri teh so bili v neposrednem telefonskem stiku z televizijskimi družbami ABC, NBC in CBS tekom napada. Gledalci televizije so torej slišali eksplozije bomb in tudi streljanje protiletalskih topov. Poročevalci, nastanjeni v močno zastraženem hotelu, so povedali, da razen dima niso opazili nobenih požarov, rekli pa so, da so bile nekatere eksplozije kako miljo ali več oddaljene. Drugi novinarji pa poročajo, da so opazili več požarov v mestu in okolici. Libijski radio poroča danes, da je bilo ranjenih nekaj članov Kadafijeve družine. Danes zjutraj so libijske oblasti pokazale ameriškim novinarjem ruševine nekaj poslopj, zadetih od bomb, v katerih naj bi živeli civilisti. Prva poročila iz Tripolija govorijo o nekaj mrtvih in 50 do 60 ranjenih civilistov.

Točnejša ocena učinkovitosti bombnega napada bo možna šele danes, ko bodo poročali piloti in na razpolago posnetki iz ameriških izvidniških satelitov. Tuji novinarji so doslej videli le ruševine civilnih objektov v Tripoliju, do napadenih vojaških objektov nimajo dostopa.

Prve reakcije

Ameriški napad na Libijo podpira, kot kaže, ogromna večina kongresnikov, tako liberalcev kot konservativcev. Nekateri menijo, da bo napad vodil le do še več terorizma po svetu in da bodo ameriški državljani poglavitna tarča. Poudarjajo tudi, da Libija ni edina država, ki podpira teroriste. Med take države spadata na primer Iran in Sirija, v ozadju so pa komunistične države s SZ na čelu. Prvi komentarji v Sovjetski zvezi so zelo kritični, zadržane so tudi zahodnoevropske države. Kanadski premier Brian Mul-

ronney je rekel, da so ga ZDA obvestile o napadu. George Shultz je povedal, da je bila SZ tudi obveščena. Izraelska vlada je izrazila svojo popolno podporo in razumevanje za ameriški napad.

Libijska poročila o napadu so povsem nezanesljiva. Libijski komentatorji pa pozivajo Arabce in druge pristaše po svetu, naj takoj napadejo ameriške državljane in objekte. V svojem govoru sinoči je Reagan omenil preprečeno teroristično dejanje, ko so od Libije sponzorirani teroristi nameravali izvesti pokol nad skupino civilistov, ki so čakali pri nekem ameriškem poslaništvu na vizume v ZDA. Dalje, je rekel Reagan, ZDA zanesljivo vedo za najmanj 30 primerov, ko nameravajo Libijci in njih agenti napasti ameriška poslaništva in druga predstavništva.

Našli ključni kos rakete na trdo gorivo, kjer je nastala usodna okvara, ki je povzročila eksplozijo Challengerja

CAPE CANAVERAL, Fla. — Končno so preiskovalci, ki raziskujejo vzroke nesreče vesoljskega plovila Challengerja januarja letos, našli kos tistega dela rakete na trdo gorivo, kjer je nastala okvara, katere posledice je bila smrt vseh 7 astronautov. Na najdenem kosu so opazili luknjo, ki je široka dobra dva čevlja. Ta kos rakete potrjuje domnevo, da je ta okvara res povzročila nesrečo. Da bi pa napako popravili, menijo strokovnjaki NASA, utegne vzeti dve leti. Toliko časa naj bi ne bilo več nobenih pletov astronautov.

Današnji *New York Times* poroča, da je eksplodirala kmalu po izstrelitvi nova sovjetska raketa, ki jo nameravajo Sovjeti uporabljati v svojih obrambnih silah. Bil je prvi poskus te nove rakete, o nesreči je časopis izvedel iz zaupnih virov v Pentagonu.

— Kratke vesti —

Moskva, ZSSR — Svetlana Allilujeva, hčerka Josipa Stalina, je tujim novinarjem potrdila, da namerava zapustiti ZSSR skupaj s svojo hčerko. Allilujeva se je bila vrnila v ZSSR l. 1984, ker ni bila zadovoljna z življenjem na zahodu. Sedaj zopet noče biti več v ZSSR. Allilujeva in njena hčerka sta ameriška državljana. Sovjetska vlada jima je dala dovoljenje za odhod.

Zagreb, SFRJ — Včeraj naj bi se začelo sojenje Andriji Artukoviću, notranjemu ministru v medvojnem hrvaškem ustaškem režimu.

Washington, D.C. — Včeraj je predsednik Reagan sprejel v Beli hiši japonskega premiera Jasuhira Nakasoneja. Nakasone je obljubil nove ukrepe, katerih namen je zmanjšati ogromen trgovinski primanjkljaj, ki ga imajo ZDA z Japonsko. Japonci se namreč bojijo ostrejših ameriških ukrepov.

Ženeva, Švi. — Danes se bo začelo novo zasedanje OPEC organizacije. Libijski naftni minister, ki je navzoč, bo zahteval embargo zoper ZDA. OPEC države še vedno iščejo sporazum glede cene nafte in količine nafte, ki jo bodo pošiljali na svetovno naftno tržišče. Nič ne kaže, da bodo sposobni izdelati kompromisni sporazum.

Washington, D.C. — Danes bo spodnji dom kongresa zopet obravnaval Reaganovo pobudo za odobritev 100 milijonov dolarjev pomoči »contras« gverilcem. Izida ponovne glasovanja ni mogoče predvideti.

Iz Clevelanda in okolice

KRESOVCI MED USPEŠNIM NASTOPOM preteklo soboto zvečer v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju. Prireditev je navdse lepo uspela, navzočih za večerjo je bilo okoli 450 gostov, tudi balkon je bil zelo lepo zaseden. Več bomo poročali v petkovi Ameriški Domovini.

Slika: James Debevec

Upokojenci vabijo—

Ta četrtek popoldne ob 1.30 bo redna seja Kluba upokojencev na St. Clairju in sicer v prizidku SND. Na razpolago bodo tudi vstopnice za kosilo to nedeljo popoldne. (Članek na str. 2).

Seja—

Društvo Ribnica št. 12 ADZ bo imelo sejo to nedeljo popoldne ob dveh na domu predsednika Louisa Silca na 30417 Oakdale Rd. Članstvo vladno vabljeno.

Korotanov koncert—

Pevski zbor Korotan bo imel celovečerni koncert v soboto, 26. aprila, v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Že danes ste vabljeni, da se tega koncerta udeležite. Vstopnice so v predprodaji pri članih zbora.

Novi grobovi

Edward Klemencic

V nedeljo, 13. aprila, je na svojem domu na East Park Dr. umrl Edward Klemencic, mož Mary, roj. Lasch, oče Edwarda Dennisa, Marlene Langlois in Marilyn Banko, 10-krat stari oče, član društva Kras št. 8 ADZ, Kluba slov. upokojencev v Euclidu in Lake Shore Golden Agers. Pogreb bo iz Brickmanovega pogrebnega zavoda, 21900 Euclid Ave., v četrtek, 17. aprila, v cerkev Marije Vnebovzete dop. ob 9.30 in od tam na pokopališče Vernih duš. Na mrtvaškem odru bo nocoj od 7. do 9. ter v sredo pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

James Tushar

Dne 9. aprila je v New Yorku, N.Y. umrl James Tushar, rojen v Clevelandu, sin Franka in Caroline (pok.), brat Josephine Koss, Franka, Williama, Charlesa, Pauline Francik, Henryja, Dorothy Shunk in Thomasa. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. danes dop. ob 10.30 na pokopališče Vernih duš.

(dalje na str. 8)

Letna seja—

V nedeljo, 27. aprila, bo letna seja Zveze Oltarnih društev in sicer pri Sv. Kristini. Zborovanje se bo pričelo ob 1.30 pop. Več o tem bo v petkovi AD, članice vseh oltarnih društev pa so že danes naprošene, da si rezervirajo ta dan za udeležbo te letne seje.

Datum spremenili—

Slovenska šola pri Sv. Vidu naznanja, da bo letošnja Materinska proslava združena z majniško pobožnostjo v cerkvi sv. Vida. Proslava bo v nedeljo, 4. maja, in ne 10. maja, kot je navedeno v društvenem koledarju.

Slovaška razstava—

V razstavnih prostorih Grasselli knjižnice na univerzi John Carroll je lepa razstava slovaške folklorne, ki jo je pripravila Matica Slovenska iz Bratislave. Razstava je odprta od 9. dop. do 9. zv. vsak dan od petka, v soboto od 9. dop. do 4. pop. To nedeljo, zadnji dan razstave, bo na ogled od popoldne do 9. zvečer.

Zadnji dan za prijavo—

Danes je zadnji dan za prijavo dohodninskega davka za leto 1985. Zamudniki morajo paziti, da bodo njih prijave dobile poštni žig že danes.

Primarne volitve—

Letos bodo primarne volitve v torek, 6. maja. O njih bomo še poročali. Kandidirajo nekateri Slovenci, na volivnem listku bo tudi nekaj važnih predlogov. Udeležba na volitvah je ena najdragocenejših državljanov privilegij, obenem pa tudi dolžnosti.

VREME

Pretežno oblačno danes z verjetnostjo dežja. Najvišja temperatura okoli 47° F. Oblačno in deževno jutri, z najvišjo temperaturo okoli 41° F. V četrtek spremenljivo oblačno z najvišjo temperaturo okoli 50° F.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 431-0628 - Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec - Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel - Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Mike and Irma Telich, Frank J. Lausche

NAROČNINA:

Združene države:

\$33 na leto; \$18 za 6 mesecev; \$15 za 3 mesece

Kanada:

\$42 na leto; \$27 za 6 mesecev; \$17 za 3 mesece

Dežele izven ZDA in Kanade:

\$45 na leto; za petkovo izdajo \$25

Petkova AD (letna): ZDA: \$18; Kanada: \$22;

Dežele izven ZDA in Kanade: \$25

SUBSCRIPTION RATES

United States:

\$33.00 - year; \$18.00 - 6 mos.; \$15.00 - 3 mos.

Canada:

\$42.00 - year; \$27.00 - 6 mos.; \$17.00 - 3 mos.

Foreign:

\$45.00 per year; \$25 per year Fridays only

Fridays: U.S.: - \$18.00 - year; Canada: \$22.00 - year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

POSTMASTER: Send address change to American Home

6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

Published every Tuesday and Friday except the first 2 weeks in July and the week after Christmas.

No. 30 Tuesday, April 15, 1986

Slovenski kmečki dom

*Kar mož nebesa so poslala,
Da večnih nas otmo grobov
Vse mati kmečka je zibala
Iz kmečkih so izšli domov.*

Simon Gregorčič

Da dopolnim razmišljanja o položaju in usodi slovenskega kmeta pod sedanjimi razmerami v stari domovini, kar je bilo zadnjič objavljeno v AD, čutim potrebo o tej za narod važni zadevi še nekaj reči. Zadnjič sem ugotovil, da je odstotek še ostalega prebivalstva pri obdelovanju zemlje in v kmečkem domu, padlo v letih marksistične vlade od 60% na sedanjih 9% in se še vedno niža. Sklenil sem zapis z zaključkom, da s tem razvojem grozi celotnemu narodu fizični in kulturno-duhovni propad, če se ne ustavi in obrne. Kajti kmečki dom je izvirna zibelka narodove biološke in zlasti kulturno-duhovne moči, ki mu daje attribute narodne identitete.

Pesnik Simon Gregorčič je to resnico globoko umetniško izrazil v svoji pesmi Kmetski hiši, kjer nam pove, da so možje, dani narodu, da ga rešijo pogube (večnih grobov), izšli iz kmečke domačije, kjer so se že v otroških letih nasrkali zdravja iz bližine zemlje in duhovnih prvin kmečkega doma. Ta je bil do nedavna trdno zasidran v zvestem ohranjanju vere in narodnih tradicij, jezika in vseh drugih življenjskih vrednot.

Zdaj pa poglejmo, da-li je to res.

Navedel bom le nekaj primerov najbolj vidnih kulturnih, verskih in drugih buditeljev slovenske skupnosti, s tem pa ni rečeno, da jih ni še mnogo, mnogo več, ki so se rodili na vasi in tam preživeli svojo mladost. Potem pa stopili na čelo naroda in ga vodili v raznolikih panogah človekovega udejstvovanja na tej zemlji.

Naj denem na prvo mesto **Primož Trubarja**, čeprav nočem reči, da pred njim ni bilo že drugih pomembnih mož, ki pa niso toliko znani kot on. Rodil se je v popolnoma kmečki vasi Rašica pri Velikih Laščah na Dolenjskem. Vas leži ob cesti, ki pelje od Škofljice mimo Turjaka, prek Velikih Lašč do Kočevja in od tam naprej proti Sušaku ob Jadranu. Ni na tem mestu potrebno in ne umestno opisovati Trubarjeve življenjske poti, ki ga je vodila od ljubljanskega stolnega korarja do lutrovskega pastora v Nemčiji. Pač pa velja debelo podčrtati, da je bil Primož Trubar Slovenec, ki je napisal in dal natisniti v tujini prve knjige v slovenskem jeziku že sredi 16. stoletja. Je to tako velik dogodek v zgodovini Slovencev, da ga ni mogoče pretiravati. Trubar je bil rojen v kmečki hiši, kmečka mati ga je zibala. To se pozablja, pa se ne sme!

Kdo med Slovenci ne pozna imena Vrba? »O Vrba, srečna, kjer hiša mojega stoji očeta...« Tako je prelepo zapel nesporni prvak slovenskih pevcev **France Prešeren**. Ta veliki Slovenec, čigar umetniška potencia sega v najvišje vrhove svetovnih poetov in so njegove pesnitve prevedene v mnoge svetovne jezike, vzbuja upravičen ponos slehernega Slovenca. Kako je on gledal na svoj kmečki dom? Ob globokem razočaranju, ki ga je izkusil v širokem svetu, tega bridko obtožuje prevare in blagruje življenje v domači hiši:

Slovenska Pesem vabi

JOLIET, Ill. - Pevski zbor Slovenska Pesem vabi vse od blizu in daleč na golaževo večerjo v soboto, 26. aprila, od šestih do osmih zvečer pri Sv. Štefanu v Chicagu, Ill. Po večerji bo zabava s plesom. Večerja s plesom stane \$10.- na osebo. Za tiste, ki bodo prišli po večerji samo na ples, bo vstopnina \$5.- na osebo.

Vse ljubitelje slovenske pesmi lepo vabimo tudi na pomladanski koncert Slovenske Pesmi, ki bo v soboto, 10. maja, ob 7.30 zvečer v cerkvi sv. Pavla (Hoyme & 22nd Place). Vstopnice si lahko rezervirate pri vseh članih in članicah zbora. Stanejo po \$3.- na osebo, za študente pa vstopnine ne bo.

Letošnji koncert bo poklonjen Matiji Tomcu, ki je zložil veliko pesmi, katerih mnoge Slovenska Pesem pod vodstvom dr. p. Vendelina Špendova z veseljem prepeva na raznih koncertih in prireditvah. Križev pot - osma postaja. Zakaj tako se nad menoj solzite? Nad sebe, deco, iztočite jok. V daljave mračne gre življenja tok. Čudovit si v svojih svetnikih Gospod, ki si nam v Baragu podaril pastirja

Vabilo na kosilo Kluba sentklerskih upokojencev

CLEVELAND, O. - Klub sentklerskih upokojencev vabi na svoje vsakoletno kosilo in zabavo, ki bo to nedeljo, 20. aprila, v spodnji dvorani Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

Naša kuharica, Lojzka Feguš, bo poskrbela za zares izvrstno kosilo: juha z rezanci, kurja in svinjska pečenka, pražen krompir, solata, kava in zasladek. Na razpolago bo tudi druga pijača.

Kosilo bomo servirali od 1.30 do 3.30 popoldne. Poskrbljeno bo tudi za zabavo; godba bo igrala do 5. popoldne. Dalje, imeli bomo še vstopne nagrade in žrebanje. Obeta se nam torej zelo lepo in prijetno popoldne.

Če še niste kupili vstopnice za kosilo, storite to čimprej. Kličite 391-9761 za rezervacijo. Dar za kosilo je \$7.00.

S pristrčnim pozdravom
Angela Bolha

Zvesto srce in delavno ročico

Za dobo, ki je nima milijonarka

Bi bil dobil z izvoljeno devico.

In mirno plavala bi moja barka.

Pred ognjem dom, pred točo mi pšenico

Bi bližnji sosed varoval svet' Marka.

Kdo bi mogel lepše proslaviti kmečki dom, kjer se je rodil Prešeren in kjer ga je zibala kmečka mati?

Anton Martin Slomšek je naša želja in prizadevanje, da bi ga slavili v svetniški glorijski. Kar je ta škof storil za versko in narodno rast svojega naroda, se komaj da popisati. Bil je največji vzgojitelj naroda (Blaže in Nežica), glasni klicar k branju dobrih knjig z ustanovitvijo Družbe sv. Mohorja, ki je posegala v najširše ljudske plasti, kar je bilo v tistih časih enkratno na svetovni gladini. Ta duhovni velikan se je rodil na Slomu v kmečki hiši, zibala ga je kmečka mati.

Trubar, Prešeren, Slomšek so tri zvezde-stalnice na narodnem in kulturnem nebu slovenskega naroda. Pa jih je še

(dalje na str. 4)

dobrega in učenika. Oj ti lepa Majska noč. Tiho iz dneva mesec sije, milijoč na slednjo stvar. Duša mi v razkošju gine, srce v prsih se topi, aj neznan ti miline. Aj prekrasne te noči!

Na programu je tudi Vinka Vodopivca Vrabček mlad lenuh, malhico je nosil, miloščino prosil.

Med nami bosta gostovala zbora Sv. Janeza in Gallus iz Milwaukee, Wis. Program bodo zaključili Špendovi skladbi Stvarniku in Pozdrav-

V spomin Francetu Rozina

WAUKEGAN, IL. - Pretokli smo zimo in se veseli vrnili v pomlad. Toda ne vsi. Med nami ni dragega Franceta Rozine. Vsi Triglavani ga bomo pogrešali kot delavnega člana in poročevalca za naše društvo Triglav.

Brali smo že o Francetovem delovanju v društvu, v misijskem krožku, o njegovih recitacijah in nastopih na odru, zlasti, ko je predstavljal svetega Miklavža. Prepričan sem, da je bil nebeški vzornik sv. Miklavž zadovoljen z imitacijo, ki jo je podajal pokojni France našim najmlajšim mnoga, mnoga leta. Naj le omenim primer miklavževanja, ki se je vršil pri starem Sv. Janezu v Milwaukeeju.

Hodili smo na miklavževanje, ko so otroci še »verovali« v Miklavža in njegov resničen prihod. Takole so govorili otroci: »To je res Miklavž — čisto bele lase in brado ima, pa je še tako mlad, visok in hodi pokonci. Vemo, da ga parklji morajo ubogati, da mu pa tudi angelčki morajo streči, tega pa nismo vedeli! Očka, najbrže tudi ti tega ne veš.« Je res, še danes ne vem, kdo mora koga ubogati. Ta reakcija sama v mladih dušah je dokaz velike pomembnosti miklavževanja, kjer je glavno vlogo igral pokojni France.

France je vestno poročal o delu in življenju društva, o rojstnih dnevih, porokah članov, o obletnicah in prireditvah, in o novorojenčkih mlajše generacije. Vse to vedno v prijateljsko čutečem tonu.

O svojem poročevalskem delu mi je zaupal tole: »Tako radi govorimo o napakah dru-

ljena, Kraljica, ob sodelovanju vseh treh zborov. Prosta zabava za vse navzoče bo po koncertu pri Sv. Štefanu.

Gotovo se še spominjate lanskega piknika v Jolietu in kako lepo in družabno je bilo. Tudi letos obetamo veselico v nedeljo, 13. julija, popoldne in zvečer v parku Sv. Jožefa. Za lahke noge bo poskrbel Ron Kramerich z svojimi godci. Za lačne in žejne bo poskrbljeno.

Dobrodošli na slovenske prireditve! Naj slovenska pesem še in še živi!

Liljana Čepon

gih, o napakah, ki jih vendar vsi imamo — kako skopi pa smo z besedami o lepih potezah našega soseda.« Ta njegova izjava je kratek, jednat in točen opis njegovega značaja.

V njegovih dopisih je bilo tudi govora o smrti v društvu. Nihče pa ni govoril ob njegovem grobu. Triglavani smo bili namreč trdno prepričani, da bo nekdo od organizacije, s katero je bil ožje povezan, storil to dolžnost. Na žalost se to ni zgodilo! Od njega se je poslovil s prelepimi besedami v cerkvi sv. Janeza samo prof. dr. Jože Gole.

France je bil človek prikupne zunanosti, z uglajenim nastopom, globoko veren, zato v njem ni bilo hinavščine. Kratko: Zdrav duh v zdravem telesu. Zato je bil prijeten družabnik.

Dragi France, pogrešali Te bomo vsi Tvoji prijatelji. Iskreno sožalje družini! Franceta pa podpirajmo z molitvami; tega, vemo, si on želi, saj se ne pritožuje nad smrtjo in okoliščinami, ker Bog je v svoji modrosti določil to, kar je zanj najboljšje.

Počivaj v miru božjem!
Triglavčan, L.K.

Lepa udeležba ob predstavitvi knjižice

CLEVELAND, O. - Preteklo nedeljo popoldne v Euclidski javni knjižnici je Slovenian American National Art Guild predstavil javnosti knjižico v angleškem jeziku, ki nosi naslov »Splasher Cloths — Traditional Slovenian Stitchery«. Program je vodila predsednica SNAG Jean Križman, glavna guvernica pa je bila Lucretia Stoica, sicer romunskega rodu, ki je upravnica vplivnega Nationalities Services centra v Clevelandu. Krajši nagovori so imeli Frances Babic, August B. Pust in Doris Sadar, ki so bili neposredno angažirani pri tem projektu, medtem ko je Susan Vadnal podala oceno o knjižici. Joanne Sadar, ki je tudi veliko sodelovala pri knjižici, ni mogla biti prisotna.

Michael Wach soba v euclidski javni knjižnici je bila dobesedno zasedena. Navzoči so si pred in po uradni predstavitvi knjižice ogledali lepo razstavo zidnih vezanih tkanin.

(dalje na str. 4)

KONCERT
PEVSKEGA ZBORA
KOROTAN

SOBOTA, 26. APRILA 1986
V Slovenskem narodnem domu
6417 St. Clair Ave.
VSI VLJUDNO VABLJENI!

Začetek ob 7.30 zvečer
Igra ALPSKI SEKSTET
Vstopnina \$5.00

SLOVENIAM ESSE DELENDAM

— Jugoslovanski unitarizem je glavni vzrok notranje destabilizacije Jugoslavije —

Analiza, ki sledi, je posredoval nam znani naročnik, ki ne želi biti imenovan. Trdi pa, da analiza izvira iz Ljubljane, avtor pa je izrazil prošnjo, da se objavi v svobodnem zahodnem svetu. Prosil je tudi za komentarje. Članek objavljamo v celoti. Ur.

Težaven gospodarski položaj skupno z usihanjem avtoritete sedanje oblasti povzročajo vedno težje notranje krize Jugoslavije in ni izključeno, da pride do njenega popolnega notranjega razkroja in razpada.

Brez dvoma, nemiri v Jugoslaviji in s tem destabilizacija balkanskega prostora ni v interesu niti zahoda niti vzhoda. Sovjetska zveza, izgleda, nima posebnega interesa, da vključi v svoj sistem politično tako labilno in ekonomsko vedno bolj pasivno območje Jugoslavije, saj ima že dovolj problemov s Poljsko in Afganistanom. Na zahodu pa se dobro zavedajo, da bi nemiri v Jugoslaviji — zlasti če bi prišlo do oboroženih medsebojnih obračunavanj — lahko imeli neslutene posledice za ravnotežje sil med vzhodom in zahodom na tem območju (prostoru).

Zahodni in verjetno tudi vzhodni opazovalci Jugoslavije vidijo predvsem v takozvanem unitarizmu največje zagotovilo za obstoj Jugoslavije, saj se le ta lahko opira na vojsko in tajno policijo, kateri ima popolnoma v rokah. Pri tem pa pozabljajo, da je z vpeljavo ljudske obrambe izgubila vojsko svoj monopol kot izključna oborožena sila v

Jugoslaviji, kajti ljudska obramba je podrejena posameznim republikam in ne vojski. Če bi tega ne bilo, bi se že davno pojavil v Jugoslaviji kak Jaruzelski, seveda s srbskim predznakom, saj je jug. armada izključno v srbskih rokah.

Podmena, da je jug. unitarizem največje zagotovilo za stabilnost Jugoslavije, se kmalu pokaže kot zmotna, če nekoliko globlje pogledamo v zamotane narodnopolitične in ekonomske probleme Jugoslavije. Pri tem pa je potrebno, da na kratko posežemo nazaj v dobo nastanka Jugoslavije v letu 1918.

Kladivarji Jugoslavije so izhajali iz treh narodov: Slovencev, Hrvatov in Srbov. Slovenci in Hrvatje niso imeli pred nastankom Jugoslavije lastne države, medtem ko so se Srbi in Črnogorci že lahko ponašali z državniško tradicijo, ki se je močno utrdila z zmago nad Turki v balkanski vojni (1912—1914) in z dejstvom, da so bili v prvi svetovni vojni na strani zmagovitih zavezniških sil. Na drugi strani pa so bili Srbi zaradi večstoletne turške nadvlade tako civilizatorično kot izobrazbeno močno zaostali, saj so imeli ca. 80% nepismenih, medtem ko pri Slovencih

že skoraj 300 let nazaj (?) ni bilo nepismenosti. Pravtako se je v Sloveniji in severni Hrvaški že močno razvilo obrtništvo in kazali so se že prvi zametki industrije.

To nasprotje med bolj razvitim severozahodom s pomanjkanjem državniške tradicije in manj razvitim jugovzhodom z močno državniško tradicijo se je tako v stari kakor tudi v novi Jugoslaviji z napredkom industrializacije še povečalo. Tako imamo v Jugoslaviji v primeri z ostalo Evropo edinstven položaj. Medtem ko se v vseh evropskih državah ekonomsko središče in politično središče sovpadata (n.pr.: Francija je Paris, Anglija je London itd.) imamo v Jugoslaviji dvoje središč. Močno ekonomsko središče na severozahodu s šibko politično močjo in močno politično središče na jugovzhodu združeno s šibkejšo ekonomsko močjo. Ker sta ti dve središči povezani tudi z različnimi narodi, na severozahodu s Slovenci in Hrvati, na jugovzhodu s Srbi, Bosanci, Makedonci in Albanci, je razumljivo, da se ta neskladnost med tema dvema središčema močno odraža tudi v narodnostnih napetostih znotraj države.

Narodnostne napetosti se dajo torej osvetliti tudi s stališča omenjenega nasprotja med ekonomskim in političnim središčem v Jugoslaviji. Severozahod, to je Slovenija s svojo industrijo in Hrvaška predvsem s svojim uspešnim tujskim prometom, je bil v prvi vrsti obremenjen s podporo manj razvitih predelov Jugoslavije; vendar je imel pri tem zelo majhen vpliv na to, kako se finančna sredstva, ki jih je dajal na jugovzhod, uporabljajo.

Tukaj jugovzhod kot politično močno središče nikdar ni dopuščal severozahodu, da bi ta finančna sredstva po svoji zamisli usmerjal. H kakšnim notranjim konfliktom je to nasprotje med »zahodom« in »vzhodom« pripeljalo nazorno dokazujejo razmere (v avtonomni pokrajini Kosovo) na Kosovu.

V sklopu tega odpora »vzhoda« proti »zahodu« je mogla tudi avtonomna pokrajina Kosovo, v kateri prebivajo pretežno Albanci (90%), sama odločati o uporabi finančnih sredstev, ki jih je kot

Lepa prošnja naročnikom Ameriške Domovine

CLEVELAND, O. — Podpisana lepo prosim naročnike Ameriške Domovine za malo pomoč slovenskemu misijonarju, ki deluje v Matangi na Madagaskarju, to je Janko Slabe, moj rojak, doma iz vasi Rovte pri Logatcu.

V Katoliških Misijonih, ki izhajajo v Argentini, sem brala v številki za november-december 1985 (str. 454) njegov dopis in prošnjo pomoči pri zgradnji primerne hiše za kongregacijo malgaških sester. Ker mnogi niso na KM naročeni, sledi spodaj ponatis g. Slabetove prošnje v celoti:

S. O. S.

V Matangi bi radi zgradili sestram hišo

V Matango sem prišel 1973. leta. Poleg Matange same sem imel še dve podružnici: Manambondro in Nosy-Be Masianaka. Avgusta 1974 sem začel z novo podružnico Sandraviny, 1975 pa Mahavelo. Ker je področje razsežno in so se že kazali prvi znaki napredka, sva si ga z Janezom Puhanom razdelila. On je prevzel Manambondro in Sandraviny, sam pa ostale podružnice, ki so bliže Matangy.

1980 sem začel spet novo podružnico Eforomijo in lani maja (1984) Nosy-Omby Masianaka. Vse to se je začelo na prošnjo ljudi. Ob vsem tem se tudi drugod čuti simpatija do krščanstva, razen posameznih izjem. V vasi Tanandava, okrog tričetrt ure do Matange, je bilo že nekaj krščenih, a so vaški starešine iz neznanega vzroka prepovedali, da bi kdorkoli molil. Kot sem že rekel, je to ena izmed redkih izjem. Na splošno pa se sprašuje

nerazvita pokrajina dobivala. Toda teh sredstev niso primerno porazdelili za razvoj vseh vrst strokovnih šol, da bi se pretežno poljedelska pokrajina počasi in smiselno dvignila na vseh ravneh iz zaostalosti.

Nenavajeni uporabljati sredstva v sodobnem industrijskem smislu, so jih vtaknili predvsem v razvoj univerze v glavnem mestu Pritšini, kateri je sedaj tretja največja univerza v Jugoslaviji. Učno težišče na tej univerzi pa se je usmerjalo v filozofske vede ne pa v praktične, predvsem tehnične poklice; tako so se diplomiranci znašli po diplomi brez možnosti zaposlitve, kar je ustvarjalo inteligenčni proletariat. Pogoji za politično netivo so bili tako podani in so končno pripeljali do znanega izbruha.

Slovenska nevarnost

Ta napetost med razvitejšim severozahodnim ekonomskim in južnovzhodnim političnim središčem se (dalje na str. 4)

jem, le kaj jim še manjka, da ne prosijo za krst. Misijonarjev? Molitev in žrtev? Verjetno obojega?

Vse podružnice so na jugovzhodnem delu področja. Škof želi, da bi šlo tudi proti zahodu. Škof vidi vse to in še druge znake, ki dajejo upanje na bodočnost pastoralnega dela. Zato je poiskal kongregacijo malgaških sester, ki so mu obljubile, da bodo prišle v Matango januarja 1987.

Tega se veselim, saj sam še bolj vidim potrebe kot pa on. Obenem pa je name padlo breme: **Treba jim je zgraditi hišo.** To pa je brez denarja nemogoče.

Matanga počasi postaja center, ki se vedno bolj razvija. Sedaj imamo že redne sestanke katehistov in predsednikov posameznih Cerkev vsaka dva meseca. Takrat moja pisarna postane njihova spalnica, jedilnica in dvorana. Vse to bi moral zgraditi vsaj leseno, saj bi se potem dalo še marsikaj organizirati, pa ni sredstev. Ko pridejo sestre, bomo pa take prostore še bolj krvavo potrebovali, da bodo sploh mogle delati.

V Eforomiji in Nosy-Omby še zmeraj nimamo cerkve, pač pa molimo v priyatni hiši. Vsaj material zanju bi že moral pripravljati.

Obračam se na vas, ki to berete. Priskočite mi na pomoč! Ljudje tukaj bodo gotovo veliko pomagali, saj si sester želijo. Toda glavni delež pa je še zmeraj odvisen od pomoči od zunaj.

Vsi vam bomo za pomoč hvaležni, še najbolj pa Bog!

Janko Slabe

Dragi naročniki! Če bi vsak samo en dolarček prispeval, prav nobenemu se ne bi nič poznalo, misijonarju pa bi bilo veliko pomoč, da bi zgradil sestram hišo; te sestre bi mu potem lahko pomagale reševati duše za Boga. Ta misijonar se veliko žrtvuje, dela in trpi, ljudje ga tamkaj imajo radi, naučil se je dobro njihovega jezika in njihovih navad. Zgradil je novo cerkev v Matangi in smo tukaj zbirali za zvon, poslali smo nad \$600 in zdaj že zvoni in vabi ljudi v cerkev.

Upam, da ne boste prezrli te moje prošnje. Bodite tako dobri in pošljite dolarček v kuverti na eno od sledeče navedenih oseb:

Ivanka Kete
15709 Saranac Rd.,
Cleveland, OH 44110

Slavka Sečnik,
10731 Tibbits Rd.,
Chesterland, OH 44026

Dragi rojaki, potujete v Evropo?

Na pragu domovine, v središču stare Gorice na lepem drevoredu Corso Italija, vas pričakujemo v PALACE HOTELU, najboljšem hotelu v mestu: 75 sob s kopalnico, telefonom, radijskim sprejemnikom, barvno televizijo, mini-barom, klimatizacijo. Najmodernejši komfort po zelo ugodnih cenah: enoposteljna soba \$28.00, dvoposteljna soba \$39.00. Cenjenim gostom so na razpolago hale, konferenčna dvorana, parkirni prostor in hotelska restavracija v začasno ločenem poslovanju. V PALACE HOTELU bo poskrbljeno za vaš čimprijetnejše počutje, dobrodošlico pa vam bo osebno izrekel rojak Vinko LEVSTIK:

DOBRODOŠLI!

PH-PALACE HOTEL, Corso Italiana 63

34 170 Gorizia-Gorica, Italy; Tel.: 0481-82166; Telex 461154 PAL GO I

SLOVENIAM ESSE DELENDAM

(Nadaljevanje s str. 3)

močno izraža v stališčih, kako naj se rešujejo sedanji ekonomski problemi Jugoslavije. V industrijsko najbolj razviti in ekonomsko še najbolj zdravi republiki Sloveniji obstaja močna zavest o potrebi po kakovosti strukture gospodarstva, večje storilnosti, kakovosti upravljanja (n.pr.: Ljubljanska banka je najuspešnejša banka Jugoslavije) in v zvezi s tem tudi konkurenčnosti v mednarodni delitvi dela.

Pri južnovzhodnih, manj razvitih republikah še vedno obstaja močna iluzija o odresilni moči centralističnega in administrativnega urejanja družbe. Slednje je gotovo tudi objektivna posledica težavnega položaja manj razvitih, zlasti pa še vedno živega sociološko realnega sindroma z državo kot deus ex machina vsega dogajanja.

Tako se za sebične interese Slovenije razglašajo zahteve po povečanju konvertibilnega izvoza, povečanju konkurenčnosti, upoštevanju ekonomskih zakonitosti, s tem pa tudi zahteve po na skupnih interesih in na ekonomski učinkovitosti temelječih skupnih zalozbah v manj razvitih delih. To so v bistvu avtentični interesi Jugoslavije kot celote in po-

goj njenega razvoja v mednarodnem prostoru; alternativa je le še večja avtarkija in »albanizacija«.

Močne težnje južnovzhodne političnega središča po centralističnih in administrativnih rešitvah čutijo v republiki Sloveniji kot poizkus nadvlade tretjega sveta v Jugoslaviji, kot gibanje za enakost v revščini. V Sloveniji se je pojavil zato močan odpor proti tem težnjam. Slovensko težnje je nič manj kot gibanje za spremembo tega gibanja v nasprotno smer, t.j. naj bi se prihodnji gospodarski, zlasti pa tehnološki razvoj širil od razvitejšega k nerazvitejšemu, od zahoda proti vzhodu.

Zaradi odpora republike Slovenije proti centralističnim in administrativnim rešitvam in njenega odpora proti »albanizaciji« se čuti tradicionalno jugoslovanski vzhod izzavnega in sprejema to slovensko gibanje kot nevarnost za svoj centralni položaj. Ker centralistično jugoslovansko državotvorje ne v predvojnem in v povojnem primeru ni izkazalo potrebne konstitutivne moči in ni zmoglo obvladati ne združevalnih ne razdruževalnih potekov (procesov), je takorekoč obsoje-

no na eno samo orožje: na razdiranje in motenje vsake drugačne gradnje.

— Konec —

Predstavitve knjižice

(Nadaljevanje s str. 2)

Razstavljalji so svoja umetniška dela tudi številni člani SNAG. Euclidiska javna knjižnica je ob tej priliki izdala posebno brošurico z naslovi vseh knjig v svoji zbirki, ki so v slovenskem jeziku ali pretežno obravnavajo slovensko tematiko. Preseneti število teh knjig, ki pa skupaj ne predstavljajo ravno objektivne izbire naslovov.

Knjižica je izredno lepo oblikovana. Projekt je zahteval ogromno dela s strani več oseb. Zadovoljni pa smejo biti z res odlično publikacijo, ki dela čast tako organizaciji kot vsej slovenski skupnosti v ZDA.

Omenil bi še, da je o tej knjižici izšla pohvalna ocena v ljubljanskem *Delu* (2. aprila 1986), napisala jo je Meta Vajgl, žena konzula SFRJ v Clevelandu Iva Vajglja. Oba sta se predstavitve udeležila skupaj s Sergejem Dolencem, umetnostnim direktorjem Cankarjevega doma v Ljubljani, ki je na obisku v ZDA; njegovo potovanje sponzorira ameriška vladna ustanova USIA (United States Information Agency). Bil je prijetno presenečen nad aktivnostjo slovenske skupnosti v Clevelandu (udeležil se je tudi koncerta zboru Jadransko preteklo soboto in pa zaključne vaje Kresa v SND), predvsem pa nad bogato zbirko del v svetovno znanem Clevelandskem umetniškem muzeju.

Program v euclidiski knjižnici se je udeležil tudi državni poslanec Ronald Sustar, ki je pomagal Art Guildu, da je leta prišel do finančne podpore Ohio Arts Councila. Finančno je za publikacijo knjižice poklonil Slovensko ameriški kulturni svet lepo vsoto, seveda je svoj delež prispeval tudi sam Art Guild.

Med programom je bilo omenjeno še, da je Nationalities Services Center izbrala Augusta B. Pusta za svojega »moža leta«. Počaščen bo na letnem banketu NSC 16. maja letos.

Rudolph M. Susel

Od žalosti se zares umira

Za 20-letnega Michaela Stewartta se je rop, ki ga je opravil v nekem motelu leta 1983, končal ne samo s sodno kaznijo za to dejanje, marveč ga je sodišče obsodilo tudi zaradi umora.

Primer je zares edinstven, saj je bil mladenič obsojen, ker je blagajničarko, 60-letno Pearl Pizzamiglio, prestrašil do smrti. Ženska je namreč po dveh urah, ko jo je ropar prestrašil, umrla zaradi srčne kapi. Zdravniki, ki so jo skušali rešiti, so na sodišču pričali, da je ženski odpovedalo srce, ker se je tako zelo prestrašila, saj je imela drugače zdravo srce in ni imela visokega krvnega tlaka.

Za primer se zelo zanimajo tudi zdravniki in tisti medicinski raziskovalci, ki skušajo odkriti, ali ni v človekovem organizmu morda na delu posebna kemična snov, ki prenaša smrtno sporočilo, se pravi, ali človek dobesedno sam ne zaukaže svojemu srcu, naj preneha delovati.

Smrtni krč srčne mišice je v razvitem svetu najbolj pogost vzrok smrti. V ZDA umre vsako leto zaradi srčne kapi 330.000 ljudi, dve tretjini med njimi je moških. Zaradi nenadnega zastoja v delovanju srca umre več moških kot zaradi vseh vrst raka. To so dovolj zgovorni podatki, ki osvetljujejo, zakaj se medicinski raziskovalci tako zagreto ukvarjajo z raziskovanjem procesov, ki pripeljejo do srčne kapi.

Dosedanje raziskave so pokazale, da so za srčno kap pomembni tudi čustveni faktorji.

Preden srce odpove, se v organizmu dogaja nekaj zanimivega. Zdravniki so ugotovili, da se nenadni srčni napad začne s pravim električnim viharjem. Električni impulzi zmotijo ritem srca, pride do zmešnjave in tako hudih okvar srčne mišice, da žrtev srčnega napada umre. Le malokaterga zdravniki rešijo.

Za raziskovalce je najbolj presenetljivo to, da vsaj polovica žrtev nenadnega infarkta ne spada v skupino ogroženih za srčna obolenja (kadilci, alkoholiki, debeluh, ljudje z visokim krvnim tlakom) in da pri 75 odst. ni znamenj poprejšnjih infarktov. Tako odpade-

jo siceršnje razlage, zakaj je prišlo do nenadne odpovedi srca. In prav pri takih primerih so začeli iskati skrito ozadje srčne kapi.

»Vprašanje je, kaj nazadnje ubije človeka,« pravi Thomas Graboys, kardiolog na harvardski medicinski šoli. »Nekaj sproži smrt. In vse več je dokazov, ki nakazujejo, da činitelji, kot so strah, potrnost in osamljenost, igrajo pomembno vlogo, še posebno, ko gre za občutljiva srca.«

Za kardiologa Bernarda Lowna je krivec za nenadno srčno kap električna napaka v človeškem organizmu. Če je res tako, potem bo mogoče srčno kap pravočasno preprečiti. V ozadju telesne elektrike pa je delovanje možganov. Več znanstvenikov skuša prodreti v skrivnost, kako možgani nadzorujejo delovanje srca in odkriti kemično snov, ki prenaša ta sporočila.

Za strokovnjaka Jamesa Skinnerja z medicinske fakultete v Houstonu je ta snov najverjetneje neuropeptid ali kakšen encim, ki ne deluje pravilno v prednjem delu možganov pri nekaterih ljudeh.

Raziskave so pokazale, da za nenadnimi srčnimi kapmi pogosto umrejo vdovci, ljudje, ki opravljajo stresne poklice, jezljivi ljudje pa ljudje, ki se močno vzburijo in prestrašijo. Osamljenost, potrnost, tesnoba in jeza so tista človekova počutja, ki pripravljajo pot srčni kapi.

Povezave med počutjem in srčno kapjo so dokaj dokazane, zato jih še naprej raziskujejo. Skinner je prepričan, da bo nekega dne izločil iz možganov tisto kemično snov, ki prenaša sporočila do srca in ki zaradi napak v delovanju možganov prinese do srca smrtno sporočilo.

Naloga je na prvi pogled videti skoraj metafizična, toda Skinner se ne da. Zaveda se, da stoji pred zelo zapleteno in težavno raziskavo, kakršne se doslej še nihče ni lotil, saj srca in možganov niso povezovali v tako usodno zvezo.

Drugi zdravniki pa so že sprejeli zamisel o pomenu človekovih počutij za srce. V ZDA je izdelanih nekaj testov, ki zdravnikom povedo, ali je človek, ki ga preiskujejo, eden od tistih, ki si sam koplje zgodnji grob.

Zdravila, ki bi preprečilo nenadno srčno kap zaradi napak v telesni biokemiji, pa najbrž še dolgo ne bo, čeprav je končni cilj raziskav, kot jih opravlja Skinner, prav v tem.

Slovenski kmečki dom

(Nadaljevanje s str. 2)

cela dolga vrsta, ki so jim zelo blizu, a z imenom bom navedel le nekatere. Recimo **Fran Levstik**, rojen v kmečki hiši v Retjah tik Velikih Lašč. Kdo ne pozna njegovega Martina Krpana? Klasičnega opisa našega kmečkega človeka s tako prefinjenimi potezami njegove brihtnosti, prekanjenosti pa tudi poštenosti in samozavesti, da mu komaj najdemo para v svetovni literaturi. Levstik je postavil vzorec in navodila bodočim pisateljem (Od Litije do Čateža), kako naj s peresom služijo narodu (Jurčič). Upravičeno ga častimo kot reformatorja slovenske literature, in velikega Slovenca. Zibala ga je kmečka mati.

Mene je »uka žeja« prignala v latinske šole v zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano, ki je bila prva in edina slovenska srednja šola v bivši cesarski monarhiji. Z velikim krščanskim in slovenskim srcem v prsih jo je junaško poklical v življenje škof **Anton Bonaventura Jeglič** in se za njeno priznanje javnosti boril s samim avstrijskim cesarjem. Jaz vem, da bi nikoli ne bil šel v srednje šole brez zavoda sv. Stanislava. Jegličeva ustanova ni samo vzgojila dolgo vrsto narodnih vodnikov (nadškof Šuštar, škof Jenko itd), ampak ima neprecenljive zasluge za celotno slovensko srednje šolstvo po zlomu Avstrije, ker je pripravila in izdala še v Avstriji srednješolske učne knjige v slovenščini, ki so se jih poslužile v svobodi vse šole. Jegličeve zasluge v tem oziru so epohalne. Rojen je bil v kmečki hiši v Begunjah na Gorenjskem.

Vodilni politik v prelomnici slovenske zgodovine **Anton Korošec** je — kot vsak politični voditelj — sporna osebnost. Toda vse zgodovinsko težka doba od prve svetovne vojne do njegove smrti je tesno povezana z njegovim imenom, od tedaj, ko je prebral Majniško deklaracijo in avstrijskemu cesarju Karlu I. zaklical usodne besede: »Veličanstvo, prepozno!« pa do agonije prve Jugoslavije po morilnih streljih v beograjskem parlamentu, ko se je direktno žrtvoval in prevzel ministrsko predsedstvo v Beogradu, da reši državo razpada in obvaruje svoj slovenski narod pred grozečimi nevarnostmi.

Marsikaj se mu lahko očita, a tega, da je bil velik Slovenec (ustanovitelj ljubljanske Univerze, Akademije, in borec za slovensko samostojnost) mu ni mogoče odrekati. Bil je eden največjih narodnih političnih voditeljev v zgodovini Slovencev. Rojen pa je bil v kmečki hiši na Bisrjanih v štajerski Prlekiji. Zibala ga je kmečka mati.

Našteta blesteča imena žarko posvetijo na zločin v domovini, ki je iz ideoloških in političnih razlogov pahnil kmečki dom na rob propada in ga izpostavil nevarnosti, da bo uničen. Kaj bi bilo s tem uničeno, je človeka groza samo pomisliti, če vzame Ali ni nobene možnosti, da se

L. P.

Za zanesljivost in stvarnost cen pri "kupovanju" ali prodaji Vašega rabljenega avtomobila se Vam priporoča slovenski rojak Frank Tominc lastnik CITY MOTORS

5413 St. Clair Ave. tel. 881-2388

Anton M. Lavriša
ATTORNEY-AT-LAW
(Odvetnik)

Complete Legal Services
Income Tax - Notary Public

18975 Villaview Road
at Neff
692-1172

Kanadska Domovina

TORONTO, ONT.:

Prvi del

JOŽE TURK — 75-LETNIK

Slovenska polpreteklost in partijski zgodovinpisci

piše: Otmar Mauser

V KD od 11. marca 1986 sem se na kratko dotaknil »razširjenega in dopolnjenega« fejtona Ivana Jana (O resnični podobi škofa Rožmana), ki ga na željo uredništva ljubljanskega *Dela* pripravil, in ga ta sedaj v svoji sobotni prilogi — pričeni s 1. feb. 1986 — v nadaljevanjih objavlja.

Ker imam sedaj na vpogled že več nadaljevanj, ki so izšli 8., 15., 22., 29. feb. ter 1. marca, mi je lažje slediti in ocenjevati Janovo pisanje in pri tem ugotavljati, kaj je napotilo uredništvo *Dela* in pisca samega, da so se lotili te kočljive snovi, kar gotovo ne bo pripomoglo k boljšim odnosom s Cerkvijo doma, kakor tudi ne do Vatikana, s katerim je režim pred leti podpisal sporazum.

Znano je, da je Vatikan podpiral stališče škofa Rožmana, ker je pravilno sodil o pogubnih posledicah, ki bi sledile, če bi komunizem na Slovenskem prišel na oblast in Cerkev onemogočil njeno delovanje. Vatikan torej ni podpiral Rožmana zato, ker je bila kurija »italijanska«, kot trdi Ivan Jan v svojem spisu.

Ker komunistom ni uspelo, da bi Rožmana pridobili kot poslušnega zagovornika Osvoobodilne fronte oz. komunistične partije (»katoličani v OF« so mu v tem smislu poslali tri pisma), so ga ti proglasili za narodnega izdajalca in vojnega zločinca, kot so vse ostale, ki se z njimi in njihovo stalinistično revolucijo niso strinjali.

Pri tem ni bilo vprašanje škofove narodne zavesti, saj je bil neprimerno veliko bolj narodno zaveden kot kakšen Edvard Kardelj ali Boris Kidrič. Ne, šlo je za ideološke in dogmatične razlike. Kot cerkveni učitelj škof Rožman ni mogel podpirati brezbožne ideologije marksizma, katero so politični komisarji v partizanskih odredih OF učili in širili in je sedaj kriterij nove »ljudske oblasti«.

Kako nestrpni so komunistični oblastniki do katoliške Cerkve se je izkazalo v mnogih slučajih povsod, kjer so prišli na krmilo države. Primeri kardinala Stepinca na Hrvaškem, kardinala Mindszentyja na Madžarskem, kardinala Slipja na Ukrajinskem, kardinalov Berana in Trochta na Češko-slovaškem, in kardinala Wyszyńskiego na Poljskem, so le nekateri, ki bi jih lahko citiral.

Ni dolgo, ko je državna tajna policija na Poljskem umorila duhovnika, zagovornika delavskega gibanja Solidarnost. Koliko slovenskih duhovnikov je bilo na ta način in iz istih razlogov pomorjenih v Sloveniji. Če bi bilo to omejeno zgolj na Slovenijo, bi človek še nekako razumel. Ker pa je to splošna komunistična praksa po vseh deželah, kjer komunizem vlada, s tem Janovo pisanje ostaja le propagandni material in brez vsakršne zgodovinske vrednosti.

Ko so koroški duhovniki Solidaritete in Družba sv. Mohorja v Celovcu svojemu ožjemu rojaku, škofu dr. Gregoriju Rožmanu za njegovo delo v prid slovenske katoliške Cerkve v šmihelski cerkvi odkrili spominsko ploščo, Mohorjeva pa izdala Rožmanov življenjepis v treh delih, po škofu pa v svojem dijaškem domu sv. Modesta imenovala knjižnica ter v njej izobesila Rožmanovo sliko, se je onstran Karavank sprožil plaz ogorčenih napadov na škofa, na Mohorjevo, in na posamezne žive in mrtve člane politične emigracije. V stalinistični revoluciji zakoreninjena nestrpnost je znova z vso silo bruhalna na dan. Ta nestrpnost je posebej očitna v pisanju Ivana Jana v *Delu*.

Da se je lotil tega pisanja, pojasnjuje Jan takole: »...da ni pripomoglo le vabilo uredništva (*Dela*), temveč tudi nekatere ponovne in različne želje po Rožmanovi rehabilitaciji (kot da bi jo škof od komunistov potreboval, op. O.M.), pa tudi zadnje čase vse večkrat ponovljen pojem o „skupnem kulturnem slovenskem prostoru“. Ta pojem lahko zasledimo to in onstran meje, kar ni

nepomembno. To je vzbujajoče, perspektivno, obetajoče, ker naj nas glede kulturnega, jezikovnega in sploh raznovrstnega sodelovanja ne bi razdvajalo«.

Seveda si Jan in partijski voditelji ta »skupni kulturni slovenski prostor« predstavljajo kot razširjen partijski delokrog, ki ga potom IZseljenske matice celo v prekomorske dežele prodajajo.

Kdo je ta Ivan Jan?

Ivan Jan, živeč na Tomšičevi ulici 30-A p. 64270 na Jesenicah, je bil rojen 1. 1921 v Gorjah pri Bledu kot sin kovača in se tudi sam izučil te obrti. Kot tak se je zaposlil v jeseniški železarni. Leta 1941 se je pridružil gorenjskim partizanom in v Kokrškem odredu postal komisar in namestnik komandanta. Napisal je knjigo *Kokrški odred* — izšla 1. 1980 — poleg drugih del. Po vojni je bil oficir v JLA in nekaj časa tudi v VDV (Vojska državne varnosti - torej UDBI). Pozneje je 18 let urejeval radijsko oddajo »Še pomnite, tovariši!«, zadnjih 10 let pa se posveča »zgodovinpisju«.

Najnovejše njegovo »zgodovinpisje« sedaj prebiramo v ljubljanskem *Delu* in se pri tem sprašujemo: Kdo od resnih ljudi doma tako zgodovino še bere? Štirideset dolgih let goltati lažnjive slavospeve stalinistični revoluciji in tako imenovani NOB se mora upreti še tako zvestim!

Nešteto nekdanjih partizanskih borcev danes odkrito izpričujejo svoje razočaranje nad »pridobitvami revolucije«, tu še zlasti tisti, ki so preživeli zloglasno koncentracijsko taborišče na Golem otoku. Drugi, ki vseh teh medsebojnih tovariških obračunavanj ne morejo razumeti in doumeti, se obešajo ali pa si pošiljajo krogle v glavo. Primer slednje sorte je udbaš Bogdan Horvat-Miha, ki je v »bajti« Slavija — uradih UDBE — napravil samomor. Tone Svetina ga je v svoji 4. knjigi romana *Ukana prikazal* kot »puklastega Miho«, gestapovskega agenta in v tuji službi.

Vse te stvari pa Jana ne motijo. Naprej brusi stare bojne sekire in jih meče na vase strani, za glavno tarčo pa si je izbral mrtvega škofa Rožmana. Pri tem — tako si najbrž misli — ne more zgrešiti. Saj je bil škof, poleg gen. Rupnika, gen. Rösenerja, polkovnika Milka Vizjaka in šefa ljubljanske policije dr. Lovra Hacina skupaj z ministrom kraljeve begunske vlade dr. Miha Krekom obso-

(dalje na str. 6)

TORONTO, Ont. - Sicer nekoliko zakasnelo, vendar z istim veseljem — Jože je že v februarju praznoval svojo 75-letnico rojstva — bi mu rad za ta njegov lep življenjski jubilej napisal nekaj iskrenih besed zahvale in spoštovanja.

Jožeta Turka sem spoznal kmalu potem, ko sem l. 1954 prišel iz Anglije. Že takrat je bil pleskarski mojster. Ko se je gradila cerkev Marije Pomagaj na Manning Ave., katero je on pleskal, me je vzel za svojega pomočnika. Četudi nisem bil izurjen v tej stroki, mi je zaupal, da bom po svojih močeh opravljal delo po njegovih navodilih, kar sem tudi poskušal. Točno pa se spominjam, da mi zaradi varnosti ni dovolil, da bi se vzpenjal na gibajoče lestve pod strop cerkve (ki je precej visok), da bi dal deskam, ki danes to prvo slovensko cerkev v Kanadi krasijo, njihov naravni ton.

S tem me je Jože Turk nekako vzel pod svoje »očetovsko okrilje«. Z njim sem delal pozneje kot pleskar nekaj let in ga tako spoznal kot Slovenca in kristjana. Danes z vso iskrenostjo lahko zapišem, da mi je Jože v času najinega skupnega dela potrdil to, kar sem nosil v srcu, a ni prišlo do besednega izraza. Jože in njegova žena, ter njuna številna družina, so bili inspiracija mojemu prepričanju, da je le v zdravi katoliški družini rešitev našega naroda, ki je bil nenadoma izpostavljen brezbožni ideologiji komunizma.

Četudi Jožeta poznam že nad 30 let, vem le to, da je dober človek, dober mož, in dober oče svojim otrokom. To sem odkril, ko sva skupaj delala. Jože o sebi ni rad govoril. Skromen in ponižen je živel življenje, ki sem mu ga takrat kot samec zavidal. Četudi je bilo njegovo življenje neprestano delo, ga je opravljal z veseljem in z neko trmasto predanostjo, katero sem občudoval.

Tak ni bil samo v svojem poklicu, s katerim je sebi in družini služil kruh. Z isto vneto je delal v organizacijah, katerim je pripadal. Saj je bil med tistimi prvimi, ki so snovali početek prve slovenske župnije v Kanadi. Poleg Ivana Marna, Jožeta Kastelica, Ivana Peterlina, Janeza Stanovnika, Ivana Kavčiča in nešteto drugih povojnih pionirjev, kot so bili Lojze Dolenc, Franc Ješe, Frank Demšar, Stane Brunšek idr., je Jože vselej nosil svoj narodni in finančni delež. Tudi pri ustanovitvi Slovenskega doma je bil med prvimi, ki je zamisel podprl in gmotno prispeval k njenemu uresničenju.

Jože Turk je naši torontski skupnosti dal veliko svojih energij, da je danes to, kar je.

Ob njegovi 75-letnici se ga vsi njegovi prijatelji s hvaležnostjo spominjamo (čeprav smo nekateri bolj sivi, kot je on, kljub mlajšim letom) in iz srca želimo, da bi v krogu svoje številne družine preživel še mnogo zdravih in zadovoljnih let, in da bi dobri Bog nanj gledal z milostljivimi očmi.

Tebi Jože, naše čestitke ob lepem življenjskem jubileju, posebno pa od Tvojega učenca v »veri in pleskanju«

Tvoj Otmar Mauser

Ne vemo ne ure, ne dneva...

Smrt vse pogosteje posega v naše vrste. Leta in bolezen prinašajo neizogiben odlok narave, da mora staro izumreti, da se novo poraja. Kako tolažljiva je pri tem naša katoliška vera, ki nas uči, da je Kristus na Veliki petek na križu umrl, pa na Velikonočno nedeljo zmagoslavno vstal od mrtvih.

Z žalostjo sem vzel na znanje, da je v Argentini umrl msgr. Anton Orehar, človek duhovne veličine, istočasno pa preprosta duša iz Predoselj, ki se je na kolesu vozil mimo naše »bajte« v Gorenjah na kranjsko gimnazijo. Ko je obiskal Kanado, sem ga zapeljal v Hamilton in sva tja in nazaj zmolila štirikrat vse dele rožnega venca. Tone, še enkrat jih bom zmolil, da boš v miru počival. Naj Ti bo lahka argentinska zemlja.

Tudi v Torontu smo kar na hitro pokopali tri slovenske ljudi. Slavko Zupančič, ki je že nekaj let bolehal od kapi, je umrl in se od nas poslovil. Smrt mu je bila po božjem usmiljenju prizanešana v Jelendolu, kjer bi moral umreti z drugimi žrtvami komunističnega masovnega pomora, pa je iz groba ušel in se rešil. Zdaj mu ni več prizanašala in ga je rešila tuzemskega trpljenja. Slavko, zdaj si združen s svojimi sotrpini v Jelendolu in z njimi deliš večno srečo, ki jo Bog naklanja svojim zvestim.

V lepi starosti je umrla Cerarjeva mama. Odšla je za možem, ki je že pred leti zapustil to solzno dolino. Krščanska in pobožna žena, ki je znala svoje otroke vzgojiti v vzgledne katoličane in Slovence. Cerarjeva mama, naj Vam Bog poplača v obilju Vaša tuzemska prizadevanja.

V najboljših moških letih pa je umrl nenadoma in nepričakovano Tone Vidmar. Tudi on je spadal med tiste člane naše skupnosti, ki je s svojo skromnostjo in ponižnostjo označeval verske odlike našega slovenskega naroda.

Vsem, ki so bili ob izgubi svojih dragih prizadeti in žalujejo, bo morda v tolažbo, da z njimi žalujemo tudi mi. Vsem pa naše iskreno sožalje.

Otmar Mauser

V BLAG SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA DOBREGA STRICA

IGNACA DIMNIK

Rojen 5. avgusta 1905 v Spodnjih Jaršah pri Ljubljani. Iz te solzne doline se je ločil 14. aprila 1985.

Kot veliki rodoljub, ga je težila misel, da bo njegovo truplo pričakovalo vstajenja v tuji zemlji.

Tolaži pa nas vse, ker »Križ nam sveti govori, da vid' mo se nad zvezdami.«

Žalujoči nečaki, nečakinje in drugo sorodstvo v Kanadi, Argentini in Sloveniji.

Lethbridge, Alta., 15. aprila 1986.

KOLEDAR PRIREDITEV

APRIL

20. — Šentklerski klub upokojencev priredi kosilo v spodnji dvorani SND na St. Clairju. Serviranje od 1.30 do 3.30 pop. Zabava do 5. pop.

26. — Pevski zbor Korotan priredi pomladanski koncert v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Igra Alpski sekstet.

MAJ

10. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi materinsko proslavo v farni dvorani. Pričetek ob 7. uri zvečer.

11. — Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti priredi materinsko proslavo ob 3. uri pop. v šolski dvorani.

25. — Društvo SPB Cleveland priredi slovenski spominski dan žrtve med okupacijo in revolucijo, s sv. mašo ob 11.30 pri Lurški votlini na Chardon Rd.

26. — S.K.D. Triglav, Milwaukee priredi Spominski dan slovesnost v parku.

31. — Slomškov krožek priredi Majniško pobožnost, pete litanije Matere božje ter branje šmarnic in procesijo s svečkami zvečer ob 7.30 pri Lurški Materi na Chardon Rd.

JUNIJ

1. — Otvoritev Slovenske pristave za leto 1986.

14. in 15. — Tabor, DSPB Cleveland poda spominsko proslavo na Orlovem vrhu Slov. pristave za vse slovenske domobrance in vse žrtve komunistične revolucije ter obhaja 40-letnico umora gen. Leona Rupnika.

15. — S.K.D. Triglav, Milwaukee priredi prvi piknik. Začetek ob 11. s sv. mašo pri kapeli v Parku Triglava.

22. — Slov. šola pri Mariji Vnebovzeti priredi piknik na Slovenski pristavi.

JULIJ

5. — Dramsko društvo Lilija priredi predstavo »Pri belem konjičku« na prostem na Slovenski pristavi, v proslavo 25-letnice SP. V slučaju slabega vremena, bo prireditev predstavljena na 12. julija zv.

6. — Misijonska Znamkarska Akcija priredi piknik na Slovenski pristavi.

11., 12. in 13. — Župnija sv. Vida priredi poletni festival.

27. — MZA krožek v Milwaukeeju priredi Misijonski piknik s sv. mašo ob 11. Kosilo, igre in srečolov.

AVGUST

9. — Balincarski krožek Slovenske pristave priredi družabni piknik na SP.

10. — S.K.D. Triglav, Milwaukee priredi drugi piknik. Sv. maša ob 11., sledita kosilo in ples. Igra Amonov orkester.

24. — Slovenski dan na Slovenski pristavi, v proslavo 25-letnice SP. Sodelujejo slovenska kulturna društva v Clevelandu.

31. — Ansambel »Alpski sekstet« praznuje svojo desetletnico javnega nastopanja na Slovenski pristavi.

SEPTEMBER

13. — Fantje na vasi priredijo koncert v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Po koncertu ples. Igra Alpski sekstet.

14. — Vinska trgatev na Slovenski pristavi.

21. — Društvo SPD Cleveland priredi romanje v Frank, Ohio.

28. — Oltarno društvo pri Sv. Vidu priredi kosilo v avditoriju.

28. — S.K.D. Triglav, Milwaukee priredi Vinsko trgatev. Kosilo opoldne, sledi veselica.

OKTOBER

18. — Tabor, DSPB Cleveland priredi svoj jesenski družabni večer v Slov. domu na Holmes Ave. Igrajo Veseli Slovenci.

18. — Glasbena Matica poda večerjo, koncert in ples v SND na St. Clair Ave. Igra Don Slogar orkester.

26. — Slomškov krožek priredi kosilo v dvorani pri Sv. Vidu. Serviranje od 11.30 do 1.30 pop.

26. — Občni zbor Slovenske pristave.

NOVEMBER

8. — Belokranjski klub priredi martinovanje v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Igra orkester Veseli Slovenci.

9. — Pevski zbor Jadran priredi koncert z večerjo in plesom v SDD na Waterloo Rd.

15. — Štajerski klub priredi martinovanje v dvorani pri Sv. Vidu. Igrajo Veseli Slovenci.

DECEMBER

6. — Slovenski Dom št 6 ADZ praznuje 75-letnico z večerjo in plesom v SDD na Recher Ave. Igra Joe Fedorchak orkester.

— 1987 —

JANUAR

31. — Tradicionalna »Pri-stavska noč« v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

Kanadska Domovina

Slovenska polpreteklost in partijski zgodovinopisci

(Nadaljevanje s str. 5)

jen na 18 let težkega prisilnega dela.

Ljubljansko *Delo* ga je prav iz teh razlogov angažiralo, da bi s svojimi spisi prevpil polemiko, ki se je zadnje čase v slovenskem tisku doma razvnela glede masovnega pomora vrnjenih domobrancev, o Dachauskem procesu, o knjigi Umiranje na obroke, o brutalnem tretiranju bivših partizanov na Golem otoku ipd. Partija si namreč prizadeva, da bi odvrnila pozornost slovenske javnosti od vse te umazane partijske preteklosti, ki je najprej v kapljah, zdaj pa kar z deročimi curki preplavila slovenski tisk.

Klici po spremembi so vse bolj glasni. Ne samo v samoupravnem gospodarstvu, temveč tudi v političnem sistemu. Dr. Janez Šmidovnik ga je v svojem predavanju na sociološkem inštitutu v Ljubljani označil kot »policijski sistem«. V svojem predavanju je med drugim dejal:

»(Sistem)...dan za dnevno proizvajajo na tisoče predpisov, zakonov, ukrepov in podobnih papirjev, zato da bi spremenil in dopolnil prejšnje. In potem zopet proizvajajo nove zakone in predpise, da bi z njimi dopolnil tiste, s katerimi je spremenil in dopolnil one prej itn... Neučinkovitega državnega aparata pa ne potrebujemo — naredil je preveč škode. In delal jo bo še naprej, če mu ne pristrizemo peruti. A ne tako, da bi telesu brez glave odrezali še roke in noge in ustvarili še večjo zmedo in dezorganiziranost, ampak tako, da bi državnemu telesu preskrbeli glavo, s katero bi lahko delal racionalno in kreativno... Naša država še tako in tako ni sposobna problemov niti zaznavati, kaj šele reševati... Ne more nas rešiti parola naslanjanja na lastne sile, kajti upanje, da bi nas le-ta spravila iz krize, je sila majhna. Potrebujemo državo, ki se bo razvijala v smeri sodobnih evropskih držav. Nobenih boljših zgledov in boljših poti nimamo.«

Časnikar, ki je poročal o predavanju dr. Šmidovnika, pa je svoje poročilo takole zaključil: »Brez sprememb je vprašanje naše prihodnosti nerešljivo. Ko pa gre za spremembo, smo pri politiki. Tisti, ki ima v tej družbi moč in

oblast, bo moral to moč in oblast usmeriti tudi kam drugam, kot v ohranjanje lastne moči in oblasti.« (Teleks, št. 10 od 6. marca 1986).

Kot torej vidimo, ima pisanje Ivana Jana v ljubljanskem *Delu* dvojni namen: Prevpiti polemiko o neučinkovitosti samoupravnega in političnega sistema, kot smo že zgoraj omenili, pri tem pa kar se najbolj da blatiti in očrniti škofa, slovensko domobranstvo in vse, ki so z njim in enopartijskim komunističnim sistemom v nesoglasju. To naj bi domači publiki služilo kot nadomestek za medsebojno tovariško sovražstvo, ki sedaj razkrajajo slovensko družbo.

Vzroke za ta razkroj je treba iskati najprej v brezboštvo, pred katerega nevarnostjo je škof Rožman z vso jasnostjo opozarjal in Slovence svaril. Komunistem je sedaj to brezboštvo vnesel v vsakdanje slovensko življenje in zlasti v šole, tako, da se ga mladina navzema že v prvih letih svoje izobrazbe.

Tone Svetina v 4. knjigi svojih Ukan, ki je nedavno izšla, veliko piše o samomorih mladih ljudi. V intervjuju z Jožetom Horvatom je Svetina nazorno pokazal vso duhovno revščino današnje slovenske socialistične družbe. Na vprašanje »...če je postavljena teza, da sinove revolucionarjev sili v samomore neka manj ali bolj organizirana protirevolucionarna sila in, ali ne silijo ljudi v samomor stiske, ki so predvsem posledica globljih družbenih teženj?« je Tone Svetina odgovoril:

»Če pogledamo samomore, lahko ugotovimo, da otroci kontrarevolucionarjev niso delali samomorov. Zakaj (Krščanska vzgoja, Tone, krščanska vzgoja! op. O.M.). Slovenci smo samomorilni narod (O? Od kdaj pa? op. O.M.), ker smo občutljivi, melanholični, pogosto imamo premalo energije... V partizanih sem sam večkrat prišel na misel, da bi se pokončal...« Na drugem mestu pa pravi: »Od religije sem se ločil zelo zgodaj. Krščanstvo nam ni prineslo nič dobrega, kaj pa se to pravi ljubezen do drugega v besedah... Vse je le v besedah, tudi ko-

munizem v začetku.« (Teleks, št. 8, 20. feb. 1986).

To je prevladujoča filozofija starih partizanov in današnjih »zgodovinopiscev«, med katerimi je tudi Ivan Jan. Ni čudno torej, da jim je pri pisanju glavna motivacija sovražstvo, nestrpnost in revolucionarna brutalnost, ker so se odrekli krščanskim prvinam in v sebi udušili glas vesti. Njihov svet se vrti le okoli NOB, s katero naj bi »osvobodili« slovenski narod, v resnici pa so ga s svojo stalinistično revolucijo pripeljali na rob gospodarskega, narodnega in moralnega propada.

Poročevalec, ki je za Teleks napisal poročilo o predavanju dr. Šmidovnika, ki sem ga zgoraj omenil, je v uvodnem odstavku zapisal: »Socialistični besednjak rad govori o odmiranju države. Tako nam ta država, z izjemo nekaj kratkih let po osvoboditvi, odmira že štirideset let. A odmrla ni. Pač pa ji je v tem času odpadla glava, da sedaj z rokami in nogami nemočno opleta naokoli.«

Dr. Šmidovnik sam je v istem predavanju ugotovil: »Danes je vsem bolj ali manj znano, da nam država ne funkcionira. Policijska država tudi ne more delovati, kajti v globokem nasprotju je z racionalnostjo in učinkovitostjo... Ljudje ne zaupajo več državnim upravi, še manj verjamejo v ukrepe, ki jih izreka...

Vse to sem zapisal v boljše pojmovanje Rožmanove bojazni, ki jo je imel glede možnosti, da bi komunistem v Sloveniji prišel na oblast, in kakšne posledice bi to imelo za slovenski narod. Prav zaradi tega se je komunistem tako odločno zoperstavil, kljub nevarnosti, da bi se to njegovo zadržanje od strani po komunistih dominirane OF smatralo za »sodelovanje z okupatorjem«.

Ivan Jan zdaj po štiridesetih letih v *Delu* nadaljuje kampanjo proti škofu in veri, ki jo je OF načela v času revolucije, ne oziraje se na to, da se doma sedaj postopoma uresničuje vse tisto, česar se je škof Rožman najbolj bal: verski in moralno propadanje slovenskega naroda.

(Konec prihodnji tork)

Grdina Pogrebni Zavod

17010 Lake Shore Blvd. 531-6300

1053 E. 62. cesta 431-2088

— V družinski lasti že 82 let. —

Attention All Brides

The American Home Publishing Co. offers a complete line of Wedding Invitations and Accessories for the bride-to-be. Several books are available to choose from and all at a 20% discount for Ameriška Domovina subscribers.

Shop around and compare prices. You will agree the American Home offers the BEST IN QUALITY AND PRICES.

6117 St. Clair Ave.
Cleveland, OH 44103
Tel. 361-4088

VINKO OŠLAK

Celovski zvon (Dec. 1985)

KDO JE MATI IN KDO JE HČI?

Zoper napad na jugoslovanski federalizem in suverenost narodov SFRJ

Množični slovenski časnik NEDELJSKI DNEVNIK je v številki, ki je izšla 17. novembra 1985, objavil dopis odgovornega urednika zagrebške izdaje BORBE g. Krsta Bijelića z naslovom »Kaj muči (nekateri) Slovence?«, ki je že po svojem obsegu tolikšen, da je mogoče sklepati, kako njegov avtor bolj zaupa količini kot kakovosti, bolj poplavi besed kot pa njihovi pomenski zvezi in utemeljenosti. V zavzetju nesorazmerno velikega prostora v časopisih je skrita tudi določena nedemokratičnost, saj pisec ni kak naključni dopisnik, ki bi imel prvič opravka s časniško intervencijo, temveč je izkušen urednik, ki zelo dobro ve, kako se takim rečem streže in kolikšen obseg članka je primeren za tovrstno objavo, da je to še v skladu z novinarskim kodeksom.

Kolikor je ta nacionalno-politični paskvil mogoče povzeti, gre na kratko za to, da si g. Bijelić izbere nekaj navedkov iz javnih nastopov vidnejših ljudi oblasti in kulture na Slovenskem: Vidmarja, Hafnerja, Grafenauerja, Štiha in Kmecla — ter si iz teh stavkov, iztrganih iz celote, skonstruira predstavo o tem, kako ti ljudje sanjajo o nekaki »veliki samostojni Sloveniji« zunaj okvira Jugoslavije in »očiščeno južnih bratov«, se pravi državljanev drugih republik federativne Jugoslavije.

Te iztrgane stavke pa samovoljno vtke v nizanje ekscesov po nogometnih stadionih in zabavnoglasbenih klubih, ki so sami po sebi seveda sramotni in vredni obsodbe, nikakor pa jih ni mogoče uporabiti kot kuliso tega, kar so kje rekli Vidmar, Hafner, Grafenauer, Štih, Kmecl, pa še marsikdo, ki mu je že dovolj vmešavanja v slovenske zadeve. Takih nekulturnih dejanj je danes poln ves svet, najbrž pa jih je mogoče najti tudi v Bijelićevi domovini vsaj v enakem obsegu.

V osnovi očita g. Bijelić naštetim Slovincem separatistične težnje in nestrpnost do državljanev južnih republik v Jugoslaviji. Vrh tega nesmiselnega očitka je v temle stavku: »Po Grafenauerju pa se zdi, da je mamica Jugoslavija dobra samo dotlej, dokler hčerki Sloveniji nudi varnost in samostojnost, če pa se v tem pogledu bog (ne) daj kaj spre-

meni ali zmeša, bo hčerka odšla, morda celo brez pozdrava.«

Prispodoba z »mamico« in »hčerkico« je sicer vredna slikovitega orientalskega načina izražanja, ki je zelo učinkovit kot pripovedna tehnika v pravljicah ali verskih besedilih, slabop na se obnese pri obravnavanju ekzaktnih, torej tudi pravno-političnih razmerij, kakršna določajo tudi ustavno ureditev Jugoslavije.

Prispodoba pa je tudi narobe narejena, saj postavlja zelo znana in očitna dejstva na glavo. V svetu materinstva in rojevanja je pač tako, da pravimo »mati« tistemu bitju, ki je bilo pred bitjem, ki mu pravimo »hči«. Slovenski narod je star skoraj poldrugo tisočletje, Jugoslavija pa je nastala 1. decembra 1918. Starostna razlika je tako izrazita, da bi tudi najbolj slaboviden ženin moral ugotoviti, kdo je pri tej hiši »mati« in kdo »hči«!

Sorodstveno razmerje pa ni v prispodobni g. Bijelića sprevrženo le z vidika časovnega sledja, temveč tudi z vidika vsebine in funkcije. Tudi če bi samo obrnili Bijelićevo klepsidro in rekli, da so narodi, ki sestavljajo jugoslovansko federacijo, »mati«, federacija pa da je njena »hči«, torej »hči« teh narodov, bi ne povedali resnice.

Med narodom in državo, pa naj gre za narodno ali večnarodno državo, namreč ne obstaja razmerje istorodnosti;

Jugoslavija se ni rodila, temveč konstituirala — ampak le razmerje konstitutivnosti in funkcionalnosti. Toliko se pač evropsko pojmovanje naroda in države, kakor se je razvilo zlasti po francoski revoluciji, in h kateremu se prištevamo tudi Slovenci, razlikuje od bizantinskega despotskega tipa države, kjer so kategorije naroda, državnega aparata in vere stopljeni v totalitarno enoto.

Jugoslavija bi bila »hčerka« svojih narodov le tedaj, če bi pomenila novo narodno bitnost, ki se je v zgodovini spontano razvila in porodila iz prejšnjih bitnosti. A če bi taka entiteta obstajala, potem seveda ne bi več mogli govoriti o posameznih narodih, torej o Hrvatih, Makedoncih, Slovincih itd., temveč samo še o novem jugoslovanskem narodu, ki bi v tem primeru res bil »hčerkica« narodov, kakršni na območju jugoslovanske države obstajajo danes — in kot so ti narodi, izvzemši seveda neslovanske, »hčere« nekdanjega najbrž skupnega slovanskega, in še bolj v davnilno, skupnega indoevropskega rodu. Primer takega tipa poroda je ameriška nacija, ki se je dokaj spontano razvila iz priseljencev številnih evropskih, azijskih, pa tudi afriških ljudstev.

Jugoslavija pa ni nov narod, v katerega bi se stopili prej obstoječi narodi na tem območju, temveč samo državna tvorba, za katero so se dogovorila narodna predstavništva prizadetih narodov; ob Majski deklaraciji Srbov, Hrvatov in Slovencev, ob zasedanju AVNOJ, pa tudi odposlanci drugih narodov — in kakršno sta kot dejstvo vzpostavili z vojaško zasedbo srbska kraljeva vojska leta 1918 in Titova partizanska vojska s sovjetsko-bolgarskimi enotami leta 1944, mednarodno pa potrdili mirovni konferenci po obeh svetovnih vojnah.

Odposlanci treh narodov ob nastajanju prve Jugoslavije seveda niso imeli enakih hotenj in pogledov. Predsednik srske kraljeve vlade Pašić je baje še leta 1913 v Petersburgu zagotavljal carju Nikolaju, da bo »velika Srbija« segala od Beljaka do Soluna.

Takih aspiracij slovenski predstavniki seveda niso nikoli gojili. Hoteli so zedinjeno Slovenijo v okviru demokratične in zvezne Jugoslavije, ki bi jim zagotavljala popolno narodno suverenost, kakršne jim žal

(Dalje na str. 8)

VESTI iz SLOVENIJE in SFRJ

Slovenski kandidati za novo zvezno vlado, ki je bo načeloval Bosanec Branko Mikulić

LJUBLJANA — Predsedstvo slovenske SZDL je 28. marca evidentiralo možne kandidate iz Slovenije za mesta v novi jugoslovanski vladi, ki ji bo načeloval mandatar Branko Mikulić iz Bosne.

Najodgovornejše mesto v novi vladi naj bi igral Janez Zemljarič, ki naj bi postal podpredsednik Zveznega izvršnega sveta oz. vlade. Francka Herga bi postala članica ZIS »po načelu paritetne zastopnosti«, dr. Andrej Ocvirk naj bi bil član vlade in predsednik zveznega komiteja za industrijo in energetiko. Dr. Lojze Ude pa bi bil član vlade in predsednik zveznega komiteja za zakonodajo.

Popit manj priljubljen

Delegati na raznih kandidacijskih konferencah v družbenopolitičnih skupnostih po Sloveniji so se z glasovanjem opredeljevali tudi o možnih kandidatih za predsednika in člane predsedstva SRS, poroča Delo 29. marca. Da bodo predlagani potrjeni ni bilo dvoma, v izidih pa je le jasno, da France Popit ni tako popularen, kot bi sicer pričakovali, čeprav ga je podprlo okoli 90 odstotkov delegatov. Za navadne člane predsedstva so pa bili odstotki še višji.

Od 4.928 delegatov, jih je za Popita glasovalo 4.444. Za člane predsedstva SRS pa so bile številke sledeče: za Janeza Stanovnika 4.891 (od 4.928 — torej več kot 99%), kot je navada v državah, kot so Albanija, ZSSR ipd.), za Iva Fabinca 4.887, za Borisa Majerja 4.886, za Andreja Marinca 4.884, za Majdo Gaspari 4.856, za ubogega Alojza Briškega pa »le« 4.822.

V Makedoniji smejo starčki v mladinsko organizacijo

TITOGRAD — Po novem statutu, ki so ga sprejeli za Zvezo socialistične mladine Makedonije, je ukinjena dose-danja starostna meja 27 let za članstvo v tej organizaciji. Odslej ne bo nobena starostna meja, člani mladinske organizacije so lahko »prav vsi, ki to želijo, sprejemajo statutarna določila in so voljni aktivno sodelovati pri uresničevanju njenih programskih opredelitev«, poroča Delo.

Zanimivo bi pri tem bilo, če bi se v večjem številu že upokojeni Makedonci in Makedonke zanimali za članstvo v ZSM Makedonije. In če bi dobili člansko večino in morda izvolili kakega osemdesetletnika za svojega predsednika.

Ribniški »Riko« na evropski ravni

RIBNICA — Ribniški Riko (Ribniška industrija kovinske opreme) je med redkimi slovenskimi kovinarji, ki ne poznajo gospodarske krize. Riko zaposluje v Ribnici okoli 1100

ljudi, izdeluje stroje, zračno procesno opremo, zimsko mehanizacijo, letališko in gozdarsko opremo.

»Riko je organizacijsko in tehnično sposoben poleg redne proizvodnje okoli 300 različnih tipov izdelkov zagotoviti tudi letališko opremo za vsa letališča v vzhodni Evropi. Do leta 1990 bomo zgradili okoli 300 plastičnih plugov, 300 rotacijskih ščetk, 125 rezkalcev snega in približno 90 kamionskih pošipovalcev. Menimo, da bomo potrebovali vsaj še 300 delavcev, saj je zaloga velik, prinesel pa nam bo okoli 50 milijonov dolarjev,« pravi Pavle Erhovnic, član znanstveno-tehničnega sveta za kompleksi razvoj civilnih letališč v državah, članicah SEV.

Za izdelavo strojne opreme so pred desetimi leti kupili vrhunsko tehnologijo ri zahodnonemškem Bomagu. Kljub temu, da je delovna sila v Sloveniji cenejša kot na zahodu in da je v proizvodnjo strojev vložena velikega dela, so zaradi že danes zastarele opreme Rikovi serijski proizvodi na zahodu slabše konkurenčni. Ob tem pa Riko za nakladalec v ZR Nemčiji še vedno zasluži za polovico več kot v SFRJ.

Nekaj težav so sicer imeli s kakovostjo, uspelo pa jim je obliko izdelkov dvigniti na evropsko raven. Kljub temu, da je Riko usmerjen predvsem na vzhodne trge, že nekaj let prodaja tudi na zahod, kjer poleg kakovosti odloča tudi oblika. Nekaj letališke opreme so prodali v Avstrijo, ZR Nemčijo, Italijo, Francijo, Etiopijo, v Irak, z njo oskrbujejo tudi vsa jugoslovanska letališča.

Smelt ima stalno predstavništvo v Havani, Kuba

LJUBLJANA — Ljubljanska inženiring organizacija Smelt je odprla stalno predstavništvo na Kubi. V Havani bo Smelt zastopal tudi interese drugih slovenskih delovnih organizacij. Smelt se je pojavil na kubanskem tržišču šele pred dobrim letom, vendar se je hitro uveljavil. V Havani že gradi tovarno ortopedskih pripomočkov, kjer ob tehnologiji ljubljanskega zavoda za rehabilitacijo invalidov uporablja opremo številnih proizvajalcev iz vse SFRJ.

V končni fazi so dogovori o dogradnji ortopedske bolnišnice (skupaj sedem objektov) in izgradnji prvega rehabilitacijskega centra na Kubi. Kar zadeva turizem se Smeltovim strokovnjakom odpirajo možnosti za sodelovanje pri rekonstrukciji najbolj znanih havanskih hotelov Havana Libre in Riviera in izgradnji nekaj novih objektov.

Vrednost dinarja

Po deviznem tečaju, ki ga je objavilo Delo 29. marca 1985, je ameriški dolar vreden okoli 342 dinarjev.

UP TO DATE: _____ JOSEF'S
Elegance
New Look's 85

We Listen

5235 Wilson Mills Road
Richmond Hts. Ohio 44143
461-8544 461-8545

ZORA PIŠČANC

PASTIRICA URŠKA

Nadaljevanje

Jera je spet pognala statev in enakomerni udarci so napolnili prostorno sobo. Na železni ponvi so gorele treske in metale po prostoru svetle pramene. Tereza je odstranila oglje in goreče treske obrnila proti Jeri.

Jan in Urška sta se medtem igrala in od časa do časa se je razlegel po hiši njun razposajeni smeh. Urška je učila Jana šteti, kakor jo je navadila babica. Z Janovo drobno roko v svoji je drsela od zavoja do zavoja platna in štela: »Eden, dva, tri, štiri...«

»Sedaj še gre, a ko doraste in Urške ne bo več, da bi ga vodila,« je z vzdihom rekla Jera.

»Ne vznemirjaj se, Jera. Bog bo tudi zanj poskrbel.«

»Saj zaupam in sem vseeno Bogu hvaležna, da mi ga je dal. Kaj bi bila brez njega. Jernej je vedno zdoma in...«

Umolknila je in Tereza jo je previdno vprašala:

»Ali ne skrbi dovolj za vaju?«

»Ne gre za to, saj z Janom ne potrebujeva veliko. Bojim se zanj in že sedaj trepetam, ko bo prihodnji mesec spet šel v Ljubljano.«

»Zakaj pa, saj ne bo šel prvič. Pot je sicer dolga in marsikaj se lahko zgodi.«

»Saj me pot ne straši, skrbi me družba, v katero zahaja v Ljubljani. Ko se vrača domov, mi navdušeno govori o neki novi veri, ki ji pravijo lutrova vera. Si že kaj slišala o njej?«

»Jezus, Marija, saj to je antikrist. Prav v nedeljo nam je gospod Luka v Solkanu govoril o Lutru, ki je krivovec in da se moramo trdno držati le naše vere. Nisem mislila, da je že tako daleč.«

»Da, da tudi našim krajem že grozi. Lutrova vera ne priznava papeža, Mati božja jim je le navadna ženska, svetnikov ne častijo.«

»Saj bo to hujše kot kuga, če se ljudje res vnamejo za ta nauk.«

»Bojim se za Jerneja. Le molite zanj, da bi do tega ne prišlo.«

»Zaupaj, Bog je velik in njegova žegnana Mati tudi. Ne bo nas zapustila. Sedaj pa morava k počitku, jutri nas čaka košnja. Pa tudi ti odloži delo. Saj bo jutri še en dan.«

»Da, da, utrujena sem in Jan je potreben počitka. Še molila bova. Bog vama daj lahko noč.«

»Lahko nč!« sta voščili Tereza in Urška in se poslovili.

Za njima je prihajala mehka, enakomerna melodija vedno bolj oddaljene molitve:

»Žegnana Marija, gnade polna, Gospod je pri tebi, žegnana si med ženami in žegnan je sad tvojega telesa...«

Na nebu so gorele zvezde in v mesečini so se svetlikali kamniti skladi Skalnice, ki se je strmo dvigala pod skrivnostno nebo. Kresnice so se poigravale v travi in murni so neutrudno peli v mirno noč.

Po travnikih in pobočjih so zapele kose. A niso pele veselo kot prejšnja leta, ko se je otročad podila pred njimi in hitela s pobiranjem še zadnjih cvetk, da bi jih kosa ne pomorila. Tudi koscev ni bilo veliko, zato so žene poprijele in pridno pomagale.

Doma so stare matere v temnih kuhinjah pripravljale v kotličkih kosilo. Ni bilo dosti izbire. A lačnim delavcem je tudi koruzni močnik s par krompirji šel v slast in ko so matere pobrale lesene žlice in jih vrgle v prazni kotel, so se utrujeni kosci zleknil v senco dreves na kratek počitek. Z razbolelimi udi so kmalu spet poprijeli, kajti dela je bilo veliko.

Še pred nočjo so bili Piskovi travniki pokošeni. Tereza in Jakob si nista privoščila minute oddiha. Jutri bosta lahko še drugim pomagala, ki so zaoptali.

Urška in Jan sta bila pri ovcah, ki so pulile še zadnjo travo na pokošenih travnikih. Jan se je tesno držal jagnjeta in ni slutil, da ga jagnje vodi dalje.

»Urška, Jan, pridita jest!« ju je poklicala babica, ki je v košu prinesla koscem južino.

Pognala sta se preko pokošenega travnika. Urška lahkotno, Jan negotov, držeč se svojega jagnjega.

»Na, Jan, žlico in jej, saj si tudi ti pridno pasel svoje jagnje,« ga je babica rešila zadrege in mu porinila leseno žlico v roko. »Bo šlo?«, ga je mehko gledala, ko je nerodno zajemal po kotlu in le malo močnika prinesel do ust.

»Ali naj ti pomagam?« ga je babica ljubeznivo vprašala.

»Ne!« je rekel samozavestno. »Moram se vsemu priučiti. Vedno ne boste vi pri meni in tudi Urška ne,« je tiše dodal.

Vsi so se spogledali. Presestnil jih je s svojim odgovo-

KDO JE MATI IN KDO JE HČI?

(Nadaljevanje s str. 4)

večnarodna habsburška monarhija ni omogočala.

Za tiste slovenske predstavnike, ki so soustanavljali jugoslovansko državo, je bil ves smisel te države izključno samo v tem, da bi posamezni narodi v njej lažje uveljavljali in ohranjali svojo suverenost v vsem, kar pač k suverenosti kakega naroda sodi, kot pa je bilo to mogoče v okvirih prejšnjih tvorb ali pa kot bi bilo mogoče ob popolni državni samostojnosti. Zahtevo po »Zedinjeni Sloveniji« pa sta imeli v svojem programu tako »Slovenska zaveza«, ustanovljena takoj po okupaciji iz bloka predvojnih strank, in »Osobodilna fronta«, ki jo je vodila KP Slovenije.

Iz vsega tega je dovolj jasno, da smisel in legitimnost jugoslovanske zvezne države naraščata toliko, kolikor raste suverenost vsakega od narodov, ki to državo sestavljajo — in da njen smisel in legitimnost padata, kolikor je narodna suverenost prav zaradi ožjenja federativnosti omejena ali celo ogrožena.

rom. Urška se je zamislila. Žlico je negibno obdržala v roki in gledala nekam v daljavo. Kako, da ne bom vedno ob njem? Kam bo šel?

»Urška, pozabila si jesti. Ali ti ne diši?«

»O da, babica. Močnik je danes zelo dober, saj si še suhe hruške zakuhal vanj. Kajne Jan, da so dobre?«

»Dobre. Tudi jaz sem eno našel,« mu je obraz zažarel od zadovoljstva.

NOVI GROBOVI

(Nadaljevanje s str. 1)

Angela Krall

Dne 10. aprila je v Slovenskem domu za ostarele umrla 97 let stara Angela Krall, rojena Voglar v Naklem pri Kranju, od koder je prišla v Cleveland l. 1921, živeča na E. 254 St. več kot 40 let, vdova po Matthewu, mati Rudyja, Matta in Raya, 4-krat stara mati, članica ADZ št. 40, SZZ št. 49 in Woodmen of the World št. 110. Privatni pogreb je bil v oskrbi Želetovega zavoda. Pokopana je bila na pokopališču Vernih duš. Družina bo hvaležna za darove v pokojničin spomin Slovenskemu domu za ostarele.

Iz tega izhaja dvoje. Prvič, da Jugoslavija ni v generični, temveč v instrumentalni zvezi z narodi, ki so ji jo ustanovili, da bi tako skupaj lažje varovali svojo neodvisnost. In drugič, da očitek separatizma nikoli ne more zadevati suverena naroda.

Separatizem je načelno mogoč samo znotraj narodnega okvira. Če bi se denimo Dolenjska hotela odcepiti od slovenske republike, bi to bil separatizem. Če pa bi se kate-rikoli narod hotel odcepiti od jugoslovanske federativne države, to ne bi bil separatizem, temveč preprosto ena od možnih in legitimnih odločitev suverena naroda, ki ima do tega vso naravno pravico, če naj Leninov pojem »samoodločba narodov« ne velja samo za eksotična plemena Azije in Afrike.

Kdor bi takemu narodu očital separatizem, bi ga mu po logiki očital tudi za tedaj, ko se je hotel izdvojiti iz habsburškega ali osmanskega cesarstva. Očitati separatizem kake- mu narodu je mogoče samo s pozicije hegemonizma ali kolonializma.

Tako je bilo skozi vso zgodovino osvobajanja narodov: Srbi so bili separatisti za turško oblast, Hrvati in Slovenci so bili separatisti za Habsburžane, Jefferson je bil separatist za Britance, Alžirci so bili separatisti za Francoze — tako bi lahko v nedogled naštevati nečastni seznam tistih sil, ki so narodna stremjenja po samostojnosti peyorativno označevale za separatizem.

Suverenost in odcepitev sta ustavni pravici Slovenije v okviru SFRJ

Narodna suverenost in pravica do odcepitve pa nista le trajni naravni pravici, temveč sta tudi uzakonjeni v jugoslovanski zvezni ustavi. Kdor javno odreka to ustavno določilo ali ga opredeljuje le kot neko zgolj teoretično ali lepотно načelo, pomisel na njegovo uresničitev, ki bi eventualno postala aktualna, pa poskuša inkriminirati, ta deluje proti ustavi in po svoje ruši temelje državne ureditve, kot jo ta ustava določa. Tega stavka ni dovoljeno razlagati kot klic k sodnemu pregonu, saj bi bil ta prav tako rušenje temeljev naše skupne države, temveč hoče biti le opozorilo, kako resne posledice ima relativiziranje ali kar odrekanje osnovne pravice vsakega naroda: da si uredi življenje po svoji volji, da si ustanovi lastno državo ali pa se na federativni podlagi združuje z drugimi, ne da bi s tem izčrpal svojo suverenost.

(Konec prihodnji torek)

MALI OGLASI

Starejša, bolna gospa išče žensko, ki bi ji pomagala. Stanovanje in hrana. Plača po dogovoru. Pokličite po 6. uri zvečer 486-5076.

(30-33)

Rojaki! Oglašujte v Ameriški Domovini!

Bar Manager for ETHNIC BAR

Good opportunity for ambitious couple. Call 442-0142 Tuesdays & Fridays.

(x)

FOR RENT

A small doctor's office at Beachland Medical Bldg. E. 200 & Lake Shore Blvd. Call John E. Lokar anytime after 5 p.m. at

731-5515.

(28-35)

For Sale

WINERY and 3 houses in Geneva. Zoned commercial. \$115,000 for all. Principals only. 381-7553.

(27-34)

KVALITETNA POPRAVILA

Vseh vrst garažnih vrat, odpiralcev in radijskih kontrol. Popravljam tudi električno napeljavo in naprave.

Kličite 268-0100.

(X)

Hiše barvamo zunaj in znotraj Tapeciramo (We wallpaper). Popravljamo in delamo nove kuhinje in kopalnice ter tudi druga zidarska in mizarska dela.

Lastnik TONY KRISTAVNIK Pokličite 423-4444 ali 729-1023

(x)

Located in Euclid. Walking distance to St. Christine's. Colonial with 3 bedrooms, eat-in kitchen, formal dining room. Call Dalia 261-4994 or 951-0480.

Mike Sikora Realty

(29-30)

For Rent

E. 73rd north of St. Clair. 5 rms down, newly remodelled. \$175 per month plus deposit

3 rooms up. \$100 per month, plus dep. For either rent, call 486-1939.

(29-32)

For Sale by Owner

6 room bungalow. Lake Shore Blvd. & E. 151 St.

Call 531-4259.

(30-37)

NEGA ZA POL-INVALIDA Živela bi na domu. Soba, hrana in manjša plača. Kličite 831-4122 ali 944-3737.

(28-31)

Excellent Opportunity!

Buy or rent lovely 3 bdrm ranch house. Convenient location. Pretty Slovenian-Lithuanian neighborhood. Call 383-1420 ali 531-4449.

(28-31)

House for Sale

2-family house, newly decorated. 2 car garage. St. Vitus area. Please call after 4 p.m. 391-0533

(x)

*** IRA'S ***

Do your IRA in the comfort of your home
We have many available options.

Call us for appointment.

F.J. Feola and Assoc.

216-261-1546

NEW YORK LIFE